

Vårdval primärvård uppföljning januari-april 2021

Dnr 00680-2021

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. godkänna uppföljningsrapporten för Vårdval primärvård januari-april 2021.
2. uppdra till regiondirektören att vidta åtgärder så att hälsocentralernas resultat förbättras för framför allt tillgänglighet, läkemedelsgenomgång samt hälsosamtal.

Yttrande till beslutsförslaget

Styrelsen noterar att pandemin fortsatt påverkar verksamheten vid länets hälsocentraler negativt. Många resultat har försämrats. Endast hälften av hälsocentralerna har genomfört hälsosamtal och antalet samtal är lågt, teleföntillgängligheten är fortsatt låg, läkemedelsgenomgångar för äldre med många läkemedel ligger kvar på en låg nivå. Glädjande är att arbetet med att förbättra levnadsvanor för riskgrupper pågår och visar allt bättre resultat. Division Nära behöver göra en handlingsplan med åtgärder för att förbättra resultaten.

Sammanfattning

Covid-19 pandemin fortsätter att ha stor påverkan på hälsocentralernas arbete. Förändrade arbetsuppgifter, utlåning av medarbetare till sjukhusen samt att medarbetarna ännu inte vaccinerats inverkar menligt på förutsättningarna att uppfylla vårdvalsuppdraget vilket påverkar resultaten negativt avseende de indikatorer som följs i vårdvalet. Det är färre hälsocentraler som genomfört hälsosamtal under januari-april jämfört med i fjol. Färre hembesök till nyfödda är utförda. Det har varit problem att upprätthålla teleföntillgängligheten på grund av ett ökat tryck men de flesta som sökt vård har fått en medicinsk bedömning inom tre dagar (92%). Det riktade arbetet med levnadsvanor hos riskgrupper pågår glädjande nog i samma omfattning som förra året. En stor ökning syns för vårdkontakter på distans inom länet samt för digitala utomlänsvårdkontakter. Läkemedelsgenomgång för personer 75 år och äldre med många läkemedel ligger kvar på ett lågt länssnitt och har gjorts så de senaste tre åren. Endast tre hälsocentraler når målet.

Ärendet

I Norrbotten finns 28 hälsocentraler, av dessa drivs 24 i egen regi och fyra hälsocentraler drivs av privata företag. I vårdval primärvård följs resultatet för verksamheten genom målsatta indikatorer. Nedan redovisas resultat för dem för jan-april. Covid-19 pandemin har fortfarande stor påverkan på hälsocentralerna vilket syns i resultaten.

Norrbottnens hälsosamtal har under perioden genomförts för ca 4,2 procent av länets 40-, 50- och 60-åringar. Det är tolv hälsocentraler som påbörjat arbetet med hälsosamtal vilket är färre än jämförbar period 2020 då 26 hälsocentraler utfört hälsosamtal. Totalt har 375 samtal genomförts i länet.

Det är totalt 48 procent av länets befolkning över 65 år som vaccinerat sig denna vintersäsong jämfört med föregående vintersäsong 38 procent.

Två av länets hälsocentraler når målet för efterkontroll på 85 procent av nyförlösta kvinnor.

Målet att 75 procent av familjer med nyfött barn ska fått ett hembesök nås av 14 hälsocentraler.

Länssnittet för telefontillgänglighet är 81 procent besvarade samtal vilket är lägre jämfört med samma period 2020 (82,5%). Orsakerna till sämre tillgänglighet är framför allt relaterade till pandemin såsom ökad sjukfrånvaro/vård av barn, utlåning av medarbetare samt ökat tryck på telefontider på grund av frågor om vaccinering för covid-19.

Länssnittet för medicinsk bedömning inom tre dagar är 92 procent för årets fyra första månader vilket är i nivå med samma period förra året. Det finns ingen skillnad mellan könen. Snittet för perioden varierar mellan hälsocentralerna där Bergnäset har lägst genomsnitt med 68 procent och Piteå hälsocentral har högst genomsnittlig andel med medicinsk bedömning (99%) inom tre dagar.

Tolv av länets hälsocentraler når målet att 70 procent av riskgruppen för att utveckla hjärt-kärlsjukdom har fått frågor om sina levnadsvanor. Det är totalt 68 procent av riskgruppen som tillfrågats, vilket är i nivå med samma period förra året. Inom gruppen är det vanligare att män (69%) än kvinnor (63%) får samtal om levnadsvanor. Det är samma skillnad mellan könen som föregående år.

Nio hälsocentraler når målet att 60 procent av riskgruppen för att utveckla psykisk ohälsa har fått frågor om sina levnadsvanor. Totalt i länet har 53,5 procent av riskgruppen fått frågor om levnadsvanor, det är en minskning jämfört med samma period förra året (55 %). Det finns skillnader mellan hälsocentraler hur kvinnor och män tillfrågas om sina levnadsvanor men ingen tydlig könsskillnad finns för riskgruppen totalt (kvinnor 54% och män 53%).

Under januari-april har 1939 kvinnor och 788 män deltagit i någon form av samtalsbehandling, vilket är färre än jämförbar period 2020. Det är stor variation i hur samtalsbehandling används vid länets hälsocentraler. Sex hälsocentraler har använt video/webb för distanskonsultation eller behandling.

Totalt har 31 613 vårdkontakter på distans genomförts i primärvården under januari-april 2021. Det kan jämföras med 19 211 vårdkontakter på distans

under samma period 2020. Kontakterna via video/webb har ökat och är nu nio procent av distanskontakterna jämfört med tre procent samma period förra året. Under november, december 2020 samt januari 2021 har 8 365 digitala utomlänsvårdkontakter tagits via Internet dvs ca 2800 vårdkontakter per månad. Dubbelt så många digitala utomlänsvårdkontakter gjordes av kvinnor jämfört med män.

Drygt 2 760 patienter har tillfrågats om våld i nära relation, det är jämförbart med samma period förra året. Det är 440 kvinnor och 124 män som uppgett tidigare eller aktuell våldsutsatthet. Tolv barn har bevittnat våld.

För läkemedelsgenomgång till personer 75 år eller äldre, med fem eller fler uthämtade läkemedel är målet att 50 procent av målgruppen ska ha haft en läkemedelsgenomgång senaste året. Länssnittet för januari-april är 35 procent vilket är i nivå med samma period åren 2019 och 2020. Det är ingen skillnad för kvinnor (35%) och män (34%). Det är bara tre hälsocentraler; Arjeplog, Gällivare och Jokkmokk som når målet.

Länets hälsocentraler har varit delaktiga i sammanlagt 516 samordnade individuella planer under perioden januari-april. Det är färre jämfört med förra årets 577 planer under samma period. I 76 procent av planerna har patienten deltagit i planeringen och i 75 procent av planerna finns fast vårdkontakt dokumenterad.

Det är åtta filialer och 11 servicepunkter som har beviljats ersättning inom vårdvalet under 2021. Samtliga servicepunkter samt sju filialer är i drift, filialen i Harads är ännu inte startad. Det har varit en utmaning att bemanna filialer och servicepunkter då pandemin kräver personalresurser.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Arbetet med levnadsvanor riktat mot gruppen med risk för hjärt-kärlsjukdom sker inte på ett jämställt sätt i regionen. Division Nära måste fortsätta med åtgärder för att förbättra resultaten och minska skillnaden mellan hur män och kvinnor får ta del av levnadsvanearbetet.

Bilagor:

Vårdval primärvård uppföljning januari-april 2021

Vårdval primärvård resultatbilaga januari-april 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Divisionschef division Nära